

Пурнәса, сәршыва юрат, таван халәх мәнне чәрә, савна юрат!

# ТУСПАХ

НУРЛАТ РАЙОНЁН ОБЩЕСТВАПА ПОЛИТИКА ХАСАЧЁ  
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаҗат 1931 сулхи июлән  
9-мәшәнче тухма пусланә.

N 83  
(4652)

1998 сулхи июль (утә)  
уйәхән/24-мәшә, эрнекун

Паләртнә  
хакна.

## Тутарстан, Нурлатән тыррине йышән!

Юнкун Нурлатри элеватора сәнә тухәс тиенә пәрремеш машинәсем килчәс. Сәнә тухәса пәрремешсем пулса кооперативсен Мичурин ячәпе хисепленекен пәрлешевәнчен, хресченсен хуҗаләхсәсен "Татарстан", "Кондурча", "Рассвет" тата Хафизов ячәпе хисепленекен ассоциациясенчен илсе килчәс. Пәрремеш икә хуҗаләх тырә йышәнәкан пункта кәрхи тула, ытгисем ыраш асатнә.

Республикара пәрремешсем пулса тырпул пухса кертме тухнә сәр есченәсәне чәтәмләх тата әнәсләх сунатпәр.

Сакә тата ытти пысак пәтерешлә событисем синчен хаҗатнә ситес номерәнче тәпләпәх сырса пәтерешпәр.



Фанис Талипович специальноне учитель. Аслә пәлү туяннә хыҗһән Бикүлово каччи нумай вәхәт хушии Хумаеләнчи вәтам шкулта вәй хунә. Ачасәне есә хәйнәхтарнә, сәр есәнче чи кирлә техникәпа - тракторна сүреме вәрепнә. Суйласа илнә есә парәппине, анлә тавракурәмлә пулнине әна ун чухнех ачасем юратнә тата хисепленә. Халәхи вәхәтра уянә воспитаникәсем таван хуҗаләх хирәсенче тәшәсәсә. Каярах вара Ф.Т.Гаязов 99-мәш СПТУра сәк есә малалла тәснә. Анчах та хулана куҗсан та вәл сәр есә пурнәсламасәр пултарайман: сү пуслансанах хәйән профессине улаштарат: МТСән пәрлештернә отрячән составәнче

## Учитель те, комбайнер та



Укерчәкәре: "Кейс" комбайнерә Ф.Г.Гаязов.

тыррине активлә тушһәнәтә. Пәлтәр района "Кейсәсем" илсе килсен пуян опыт пухнә Фанис Талипович сәнә

техникәпа вәй хума пусланә. Кәсәлхи ырман пәрремеш кунне вәл кооперативсен Мичурин ячәпе хисепленекен

пәрлешевәнчен пусланә, шәпах унта, кәрхи ыраш хирәнче әна пирән фотокорреспондент сәпса илнә.

## Ашшән саламлатпәр!

ТР Президентән Указәпе "Татмелиорация" Тростовая компани" уә акционер обществин мелиораципе шыв хуҗаләхән строительствин дирекцийән пусләхне Юрий Васильевич АНИСИМОВА "Тутарстан Республикин тава тивәсәлә мелиораторә" хисәплә ят панә.

## Кукәркүләнче пур, Гайганта та пулә

Иртнә эрнере "Черемшан" хуҗаләхри Кукәркүләнчи пәрремеш вунә суртра та суртанталәк газә сунма тытәннә. "Востокмонтажгазән" 2-мәш СМУ пурә уйәх сурәра урамсенче газ пәрәхәсәне хывас, суртсемпе сыхәнтарас кәткәс есәне лайәх пахаләхпа пурнәсләнә. Тәрәшши ахаль пулман - пәрремеш вунә суртра сәтәри газ сунатә, хәш-пәр ситменләхсәне пәтерсен тата вәтәр сурта ытла суртанталәк газә кертәс. Ку енәпе Гайган яләнче пурәнакансемшән те савәнмәлли кун часах ситә.

## Прспект сәнелет

Хулан сурсәр пайәнче ырнашнә Карл Маркс проспекчә тинех лайәх енне улшәнма тытәнчә. Юлашки кунсенче кунта суртсем патне кәрекен сүлсәне, картишсемпе площадкәсәне асфальт сарнә. Сәк есәне МПП заявкине тәпе хурса, "Татнефтодор" акционер обществин автомобиль сүлсәсем тәвакан Нурлатри управлени пурнәсләнә, М.М.Валиев прораб ертсе пыннине сүл-йәр тәвакансем кәске вәхәт хушшинче 1200 тәваткал метр лаптәк сине асфальт сарнә.

## Чи лайәххисем сәнтерессә

Юлашки вәхәтра финанспа экономика условийәсем япәхланни нефтяниксәне профессиясталахән йәлана кәнә конкурәсәне ирттере кансәрлемен. Условисем тата сәнтерәсәсем синчен пире нефтьге газ кәларакан "Нурлатнефть" управленин есә тата есәшән тулекен пай начальникә В.М.Петрова каласа пачә. Положение тәпе хурса, комисси йәркеләнә, I-II ыраңсәне йышәннә конкурсантсемшән укқан премисем пама пәхса хәварнә.

Конкурс июлән 15-мәшәнче пусланнә. Сквәжинәсәне сәр айәнче тата капиталла юсакан бригадәсем, нефть объекчәсәне хәтәрлекен слесарьсемпе электромонтерсен, газоэлектромонтерсен, газоэлектросварщиксен звенисемпе бригадисем хушшинче сарәлнә әмәрту профессипе чи лайәххисәне паләртрә. Сапла, сквәжинәсәне сәр айәнче юсакан бригадәсем хушшинче Р.Ф.Хаджимуратовән (I ыраң) тата И.В.Зайцевән (II ыраң) бригадисем сәнтернә. Сквәжинәсәне капиталла юсакан бригадәсен конкурәсәнче Р.А.Зартиновән яшәсемпе таллашакансем пулман. Иккәмеш ыраңта Е.А.Кротов мастерән бригади. Слесарьсем хушшинче Р.Р.Абзипаров мала тухнә, иккәмеш ыраңа Г.П.Андреев йыпәннә.

Итти профессисен представителәсем хушшинче пәлтернә конкурәсем малалла пырассә. Часах цехсен смотр-конкурсә иртә. Хак панә чухне сәк критерисәне тәпе хурәс: чи малтан производство кәтартавәсәне шута иләс, унтан цехсен шайне, компетентлә комисси саплах производство культурине, есә сыхлавне, хәрушәрләх техникине тимләх уйәрә.

Ф.ГАЛИМОВА.

КУН хыҗһән КУН

## Сәмәл мар әмәрту

"Татмәбель" пәрлештернә патшаләх предприятийәнче 10 комплектран тәракан "Валентина" сәнә сывәрмәлли пүләм наборә хәтәрлеме пусланә. Сәнә наборпа халәхи хваттерсен сывәрмәлли пүләмәсәне илемлетме паләртнә. Набор кровать хыҗһәсәне, тәккәре тата туалет тумбисәне, шкаф аләкәсәне декоративлә илемлетнине уйрәлса тәрәтә.

"Татмәбель" ахальтен мар чикә енчинчен пәртте кая мар сәтел-пукан кәларма пусланә. Есә акә мәнре: Тутарстанра ют сәршывран күрсә килнә питә хаклә тәракан сәтел-пукан йышланнә. "Татмәбель" вара, паянхи куна сывәрмәлли пүләм вәлли ют сәршывран күрсә килнисәнчен кая мар "Валентина" сәтел-пукан наборә туса кәларса пирвайхи утәм турә. Чи кирли вара - чылай йүнәрәх тәрәтә.

Самоуправленин райони Советәнче

## ЙӘРКЕЛӘХ ЙӘРКЕЛҮСӘСЕНЧЕН ПУСЛАНАТӘ

Суллахи вәхәтра уйрәм сынсен ыльәхәсәне хирсәне таптаттарас мар йиту сивәч тәрәтә. Ку кәсал та улшәнман, савәнпа та администраци пусләхә ирттерекен канашлуценче ертүсәсәне акнә анасем сине ыльәхәсәне кертмәлме марри синчен яланах асәрхаттарма тәр килет. Ку йитәва Нурлат районән тата ыраңти самоуправленин ял Советсән ертүсисем хушәннине иртнә канашлура сәклерәс, ыльәхәсем хирсәне таптәнә конкретлә фактсәне тәрәсләнә. Сапла, канашлура тухса каласнә

район Советсән председәлән сүмә А.Н.Ельченков хирсәне таптасәне сыхламан Советсәне асәнчә, вәсем хушшинче Пүлеркүл, Якуркел, Әлмет, Кәчәканлә, Амзя тата ытгисем, малашине те сәкән пек тәсләхәсем пулсан явәлсәсем тәләшпе мерәсем йыпәнәсси синчен аса илтерчә. Канашлура саплах кашни есә тимләх уйәрмәлли, Советсем хәйсән территориясәне таса тытас тәләшпе кирлә пек есәлемени синчен каларәс.

Ял сыннисән сурчәсәне суртанталәк газә кертәс йитәва хәвәртлатас задача пәрремеш

плана тәрәтрәс. Ял урамәсемпе сүресин хәрушәрләх йитәвә те питә сивәч тәрәтә. Сулла сүресин хәрушәрләхән госсинспекторә Х.Аюпов каләнә тәрәх, ялсен урамәсемпе водителәсенчен нумайәшпә транспорта үсәрле сүретәсәсә, сүлсем синче кашни кун 2-3 индек пулнине регистрациләсәсә, савән пек индексенче сынсем вилнә тәсләхәсем те пуларәсә. Саплах вәл уйрәм транспорта регистрацилес йиту синче чарәнса тәчә, ял Советсән председәтеләсәне вәсен списокне тума хушрә.

## Ертүсә улшәннә

Июлән 20-мәшәнче хресченсен хуҗаләхәсен "Черемшан" ассоциациян членәсен пәрлехи пухавә пулса иртнә. Пуху Х.Ш.Шамсуаровән заявленине тәпе хурса, сывләхә япәх пулнине шута илсе, әна хуҗаләх председәтелән тивәсәсенчен хәтарнә. "Черемшан" ассоциаци председәтелә пулма Раис Тагирович Гатауллина суйланә.

Пухәва район администрацийән пусләхән пәрремеш сүмә, ял хуҗаләхәпе апат-симәсә управленийән начальникә Ф.М.Давлетшин тата администраци аппарачән ертүси Ф.Р.Ногуманова хушәннә.



# Шанас түрре тухсан

Кәсәлхи пәрремеш кварталта пәр тонна нефть кәларма тухакан такаксем 145,1 тенкә шутланна, "Татнефть" акционер обществин нефтьне газ кәларакан хәш-пәр управленийенче сак кәтарту 60-70 тенкә ытларак.

Май уйахән юлашки кунбсенчен пәринче, Альметьевск хулинче иртнә экономика канашлабәнче нефтьне газ кәларакан "Нурлатнефть" управлений пәр скважина пушне чи пысак уделнай тупаш пулнине, "Татнефть" акционер обществинче вара пәр тонна нефть кәларма чи сахал такак тунине паләртрәс.

Темифе сул каярак коллектив кашни цех, кашни уйрам хәйән умне производствари шалти резервсемпе май пур таран ытларак уса кура са задача лартна, - тет "Нурлатнефть" начальник М.М.Хузин. - Фаванпа ку йәлана кәчә. Эпир сүлсерен кирлә мероприятисем еслесе хатәрлетпәр, явалла сунсене паләртатпәр. Пәрлехи тәлвеле кашни апланса пурнаслать. Факан результатчә вара куш умәнчә. Калани сүмне сакна та хуша хумалла, НГДУ нефть кәлараси 1997 султчен ялан үсрә, хальхи вәхәтра сирәшленчә.

1997-1998 сүлсенче предприятия хәйән вәйәпе нефть ушамалли системана реконструкциясә тәлвәше пысак ес пурнасланә. 42,5 километр тәршшә нефть пәрәхне улаштарнипе, тәпреп юсанипе, 67,2 километр шыв пәрәхсене металл - пластмасса пәрәхсем-

**Нефтьне газ кәларакан "Нурлатнефть" управлений йәркеленпәренне вунсакәр сул сүрә хушшинче кунта сирәп практика йәлана кәчә, унда тәп тәлвә - продукция туса илессин такакссене чакарасси. Есрә вара шалти резервсене шырасси тата вәсемпе производствара уса кура сун тәп вярәп йышанать.**  
**Юлашки сүлсенче тунә результатсем коллектив шалти резервсене шанни пәтәмпәх түрре тухать.**

пе улаштарнипе, 34 километр промысла сүлне тәпреп юсанипе такаксем үснә.

Унсәр пушне, НГДУ Кувак водозаборәнчен инсәтре вярнашни те есрә япәх енчен паләрәть.

НГДУ материалсемпе, оборудованипе тата сүламалли-сәрмелли материалсемпе тивәстерекен тәп базәсенчен инсәтре вярнашнине, нефть кәларакан вярәнсем тәрлә сәрте пулнине те такаксем чылай тухассә.

"Нурлатнефтьре" шалти резервсене шырәс тата вәсемпе уса кура сә вуникә тәп сүл-йәрпе илсе пырассә.

Фак сүл-йәрсемпе пуринпе те чылай айнасласем тунә. Сәмахран, 1996 султа технологияпе транспорт управленийенче 21 агрегатпа 21 автоцистерна водителәсене есленә тәрәх тәлвәсине кәртнә.

1997 сулхи пәрремеш кварталта тата 40 агрегатпа, 13 цистерна водителәсене саван пек тәлвәше тытәннә, вишсәмеш кварталта мәнпур ППУ машинисчәсене, хәш-пәр трактористсемпе буль-

дозеристсене, автокрановщиксене те есшәп сәнә системәпа тәлвәше тытәннә.

Факан пек системәпа тәлвәсине сунә кәчә йәркеләсине хәш-пәр ситменләхсене паләртма май пачә. Фәпәла, 1997 сулхи 4 уйахра (февраль-май) агрегатсем шыв илсе килессе кәтсә 120 сәхет пушәларна, водовозсем вара ытти объектсенче агрегатсем кәтсә 73 сәхет ессәр ларна. Сәлтавә - УТТран комплектламан экипажсем тухни. Сүлталәк хушшинче факан пек ситменләхе пәтәмпәх пәтернә.

Тата. Ес вәхәтне сухатассине чакарнипе, есә йәркеләссине лайәхлатнипе ятарлә транспорт пурнасланә есән шучә үснә. Фәпәла, 1997 сулхи пәрремеш кварталта пәр агрегат ватаман 24,1 операци пурнасланә, кәсәл сак тапхәрта - 26,5 операци. Фак системәпа еслени кәсәлхи пәрремеш кварталта сәсә 399,6 пин тенкә перекетләме май панә.

Операци системине есә кәртсә, тәрәсләв сунчен те манман, нарядсене тәплән тәрәсләнә. Иккәленүллә пу-

тевкәсем пулсан мастерсем аплантарусем сүрнә. Факан пек чәкәлтәшлә ес хуша сүрәссине пәтернә. Автомашинасене сүретәссин километрә, сав вәхәтрах пәр техника пушне сүламалли-сәрмелли материалсем такаккласси те агрегатсем тәлвәше кварталта ватаман 30 метр, автоцистернасемпе 200 метр чакна.

Сәр айәнчи скважинасене юсакан цех начальник Н.Г.Шафиков каланә тәрәх, 2-3 сул каярах пехсене кунне 12 водовоз тухна пулсан, халь вара 8-9 тухассә.

Сәр айәнчи скважинасене юсакан цех сунчен сәмах хушкәтрәмәр пулсан, иртнә сүл управленийре скважинасене лайәх, тәпреп юсанашан преми парассипе уса курни сунчен те каласа хәвармалла (НГДУ начальник М.М.Хузин хушнине). Ку документпа геологсем те, экономистсем те, промысловиксем те уса кура ссә, юсав цехенче есләкәссем сунчен каламалли те сүк ентә.

СМЦән строи-

тельствәпа монтаж звенисене есшәп аккордлә системәпа, ПРЦЭО станочникәсене есленә тәрәх тәлвәсине сунә кушни те уса ләлә пулчә.

"Нурлатнефть" энерготәкәссене чакарәс тәлвәше тахсанах еслет. Түрәх калатпәр, электроэнергия такакклани 6,9 шутланать, ку вәл чи пәчәк шай.

1992 султа пәчәк дебитлә скважинасене хулен сүрекән двигателәсемпе уса курма тытәннә. Фавантанпа станок-качалкәсене хулен сүрекән 185 двигателә вярнаштарна. Малашпе вәсене сүлталәкне 15-шер штук кәртме шутланассә.

Нурлатри нефтьпромысловиксем "Татнефть" акционер обществин Тутарстанри нефть промыслисенче энергия перекетләкән технология алла илсе пурнаса кәртмелли стратегиллә программине пәрремешсәсем пула ыранә. Кунта энергия тивәстерәссине автоматла системән комплексне есә кәртме тытәннә. Факсем пурте наука тәпе хурса "ТатНИПИ нефть" институтчән, радио

сүхәнәвән (Шупашкар хули) Пәтәм Рафәйри наукапа тәпчев институтчән ученәйәсем тата Беларүсри специалистсем "Спешнефтеэлектростройан" юсав управленийән есчәнәсемпе пәрле станок-качалкәсен есәне автоматизациямелли технология алла илсе тәлвәше пысак каләпәшлә ес пурнасланә.

Нефть кәларассинче автоматизациямелли системәпа есә кәртнин результатчә мәнле? Питә лайәх тата уса ләлә.

Предприятияри экономикана сирәплетәс тәлвәше мәнпур есә тәплән тишкерәс тухса, "Нурлатнефть" ертүссем "Татнефть" акционер обществине такакссене кәске вәхәтра чакарма сәнүссем панә. Вәсене пурне те тенә пехәх ыранә.

Паллах, кунта калани "Нурлатнефтьре" мәнпур ыйтусене айнаслә татса панине пәлтәрмәст ентә. Мән сунчен шухәшләмәлли, еслемелли пур-ха. Промысловиксемпе скважинасене юсакан, геологсемпе строительсен тата энергетиксемпе механиксем, экономистсен тәрәшарах вәй хумалла. Мәнпур рангсенчи службәсемпе специалистсем вәлли ес сителәклә. Тәп ыйтусенчен пәри вәл - сүтакан продукция хәйхәкләхне чакарасси.

НГДУ коллективенче сакна лайәх апланассә, паләртна тәлвәше пурнаслас тесе вәйәссене шеллемәсәр тәрәшәссә тата малашләха шанассә.

В.БУРАЙКИН.

**Рахима күршә** астан. **Сутуся** Сәрамсан районенче суралса үснә. Анчах та пирән район анал сывәхәрах. Унан пурнассә шәпах Нурлатпа нумай сүхәннә, вәл кунта сәнә туссем, хәйән теләйне тупнә. Сәмрәк чухне вәл сәхәр заводенче еслеме пусланә. 1975 султа вара Октябрь райовән ял хушаләх магазинне кушнә. Фак вәхәтрах унан сутуилү системинчи биографияйә пусланат.

Есрә тәрли пулнә, анчах та вәл ялан хәйне тыткалама пәлнә. Тавар туянакансем пурне те тухассә, вәсенчен лайәххине те, начарине те пытарайма-

кәмәләнчен нумай килет. Фаванпа та Рахима Тагировна магазинта ыра кәмәллә хуша пулма тәрәшәть, пурнассә сунчен ыйтса пәлет, хуйхә пулсан ләплантарать.

Сын вәйлә пулмалла тесе шутлат вәл. Фак вәя анал Турә парса тәрәть пулә.

Рахима Тагировна АТП сывәхәнче юлташәпе есләкән пысакәх мар магазин сур сүлхи кәтартусемпе ытти сутуилү точкисенчен чылай малта тәрәть.

Укерчәкрә: 13-мәш номерлә магазин сутуси Р.Зайдуллина. Н. А з и з о в сәнүкерчәкә.



## Таварсем сунчен икә чәлхәпе пәлтәрнә

Нумаях пулмасть ТР министрсен Кабинечә "Таварсем сутна чухне потребительсене информаци тәрәтмәлли йәркепе меслетсем сунчен Положение сирәплетәссине сунчен" Постановлени йышәннә, унта кәсәлхи январән 9-мәшәнчен тытәнса, Тутарстан Республикари патшаләх чәлхисемпе пәлтәрмесәр ачасем вәлли таварсем, апат-сәмәс таварәсем, табак изделәйәсем, йәлари хими таварәсем, парфюмери, косметика, наркәмәшлә имсәсем, үсәнтарансем тата вьләх-чәрләхе үстермәлли стимуляторсем, минераллә удобренисем, медицинатсем тата эмел препаратсем сутма юрамәни сунчен каланә. Ытти мәнпур таварсене 1999 сүлхи январән 1-мәшәнчен тытәнса Тутарстан Республикари патшаләх чәлхисемпе пәлтәрмесәр сутма юрамәст. Пәлтәрнине саспаллисене пичет месләчәпе упаковка е этикетки сине

ушасәр курәнмалла сүрмәлла. Упаковки е этикетки пысак каләпәшлә пулманнипе вәсем сине текстә сүрма май пулмасан, тавар е унан пәр пайә сунчен кашни таварән техника документацийенче е урәх майпа пәлтәрни пулмалла.

Вишсә чәркәнә таварсене сутна чухне вәсем сунчен пәлтәрни магазинән кашни пайәнчә пулмалла тата потребитель е контроллекән орган ытнине кәтартмалла.

Апат-сәмәс продукчәсем сунчен пәлтәрнинче (вәсен уйрәмләхсене шута илсе) виши е каләпәшә тәп ингредиентсем е продуктсен составә, упрәмалли условисем, сәкә, хатәрлемелли меслет сунчен хуша пәлтәрни пулмалла. Таварпа уса курна пулсан, факан сунчен те пәлтәрмәллә.

Р.СУФИЯНОВ, потребительсен прависене хутәлекән район комитечән председәтелә.

## Пәлтәрүсем

"ТАТТЕЛЕКОМ" УӘС ГУП приватизацияләпә вәхәтәнчә йәркеләкән акционер обществин акцияссен хупә сүрәнтәрәвнә хатәрленәс тәлвәше электричество сүхәнәвән Нурлат районенчи узелә 1998 сүлхи июль уйахән 28-мәшәччен даннайсене сирәплетме паспортпа тата ес кәнекипе вәсәвлән пыма чәнет:

- предприятияре еслесе тивәслә

канәва тухна пенсионерсем, сав шутра есрә суранланнипе е профессия чирне пула инвалид пулса пенсия тухнисем;

- сак предприятияре вәй хунә есчәнем: арсынсем - вунә сүлтан қая мар, хәрарәмсем - сичә сүл та ултә уйахран қая мар (пәрлехи стаж) тата кушмалли йәркепе хәйсән кәмәләпә есрән тухнисем;

- сак предприятияре есләнисән, производствара вилисен еткерәссем, сәмәе членәсем. Телефон: 2-27-17. Администрация.

Икә пүләмлә хваттер сутанат. Телефон: 2-22-38.

Лайәх шайри ВАЗ-2105 (хаклә мар), бензин-76 сутатпәр. Адрес: Циолковский урамә, 33-2.

8х8 метрлә пура, афган поселокәнчә 10 соткалла участок сутнассә, хакә 10 пин тепкә. Телефон: 5-24-62.



Адлер Ибрагимович Газизуллина пирён вулакансем лайах пелессе. "Росгосстрах - Тустарстан" Нурлатри филиален директоре пулна май въл час-часак сынсемпе тел пулат, вёсен ыйтвёсемпе кясакланать. Вёсенен хашё-пёрне татса пама ёслё сёнусем пама пулгартать. Аяларах эфир саван сннчен каласатпяр.

тимлех уйярр: предприятисен ертусем хайсен ёсченёсене пирён патра страхласа пысак та ыра ёс тавассё. Сак суммасенчен пен-си тата бюджет тулашёнчи фондсене

чен сыхлатяр. Савна май эфир канма е сншленме, ачасене вёрентме е туя укса пустаратяр. Сынсемшён ку меллё-и? Паллах ёнтё.  
- Адлер Ибрагимович, Эсир ёмёрлех страхо-

## Санан снннусем, ял



### Вильях-чёрлех ёрчетес ёсре - 40 сул

Харрас Яруллин Вильях-чёрлех ёрчетес ёсре херёх сул вай хурать ёнтё.

Сулсем питё хаварт та сисёнмесёр иртессё. Сичё класс пётернё хысёан ватанчак та именуллё каччя хай ферманя пёрремёш хут пынине питё лайах аставать-ха. Ун чухне аяна мёнпур ёсе пурнаслама Мингарай Низамов (халь вилнё) вёрентнё. Харрас, ачаранах хресчен ёсне ханяхнаскер, йыварляхсене уккелешме вёренмен. Кайран въл салгака кайса килнё, авланя, ачисем суралня. Сак вяхат хушшинче хусалахра та чылай ушланусем пуля: малтан Тури Нурлат ял Нариманов ячёпе хисепленекен колхоз пуля, кайран Муса Джалиль ячёпе хисепленекен колхоз пысаклатня "Дружба" хусалах шутне кёне, каярах вара каллех уйрам хусалах пулса уйралня. 60-мёш сулсем вёсёенче кивё фермасен выранны сёне, кирпёчен тунисем уселарня, ёс условийёсем лайахланя. 1975 султа хусалахсем хушшинчи ёне вильях самартакан пёрлешу туса хурсан, опытля ёсченсенчен пёрне - Ярулина вильяхсем самартня сёре ёслеме кусарня. Кунта въл ёсре яланах малта пуля Нургали Сафин-

па Габсалим Ахметсафиня пёрле вай хурать. Харрас Яруллин 60 сул тулгартать пулин те, въл халё те хайён ёс выранные.

Май уйяхё пусламашёенче ёне вильяхсене пурне те суллахи лагере кусарня. Лагерь Хантярчаран инсех мар, питё илемлё выранта вырнасна тата въл ялган инсех мар пулня меллё. Харрас 500 пусл вильях пахат, палланах хресчен ёсне пусле, вёсем кунта улттан. Вильяхсене ушкансене уйарса кётессё. Вёсене 3-шер килограмм саных тата тутля шаршля ута парассё. Зайдулла Мухаметов симёс масса яланах палартня вяхатра илсе килет те пурне пёрпек валессе парать. Рационя тата паха апат ситерсен вильяхсем те лайах ут хушассё. Сакан пек режимпа вёсем сентябрь уйяхёчен ёсслессё. Кайран вара хёллехи витесене кушассё. Вильях-чёрлех пахакан Х.Яруллинпа унан юлташёсемшён вара явашля тапхяр - вильяхсене аясля хёл касырасси пусланать. Харрас ниче вара ку ёсене пурне те ханяхня. Укерчек сннче: хресченсен хусалахёсен "Кондурча" ассоциацийёне вильях пахакан Х.Яруллин.

# Хаваран малашлахага телейле тавар

- Адлер Ибрагимович, хальхи вяхатра хайсен ачисене асла пёлу парас, тивёслё туй ирттерес, самрайсене хайсем теллён пурнума мён кирлине парнелес тесен мён тумалла-ха?

- Сынсене эпё яланах мён каланине пелетёри-и? Эфир патшалаха тата социалля тивёстеру органёсене шаня вяхат иртрё. Хальхи вяхатра хайёншён тата хайён ачисемшён кашни хай тарашмалла. Ку вара малашнехи сннчен шутлама пёлмелине пёлтерет.

- Укса пустармалла-и?

- "Чялха" ашне укса пустарни усасяр ёс. Пуля уксана йуелмелле мар вырнастармалла. Эпё пурнаса страхланашан пустаранакан укса сннчен кашни граждансемпе кашни уйахра взнос тулесе пурнаса страхлалли договор тавать. Паллах ёнтё, договора тусан кирлё сумма та хавартрах пустаратян.

- Эсир инфляци сннчен каларяр вёт-ха?

- Пирён страховани компанийё инвестици тупашёпе граждансен взносёсене индексациялет. 1995 султанпа пирён компани индексация процентне икё хут

устерчё ёнтё, сапла майпа, страхланакан укisine йунетесрен сыхласа хаварчё. Тёслёхрен, 40 сулхи арсын страховани договорне виёсё суллаха тавать пулсан, въл виёсё сул хушшинче 784 тенкё те 80 пус тулет, кашни уйахра 21 тенкё те 80 пус. Договор срокё иртсен въл 1000 тенкё илет. Паллах ёнтё 5 тата ытларах сула договор тусан, страховани условийёсем тата та усалларах.

Сулорех илсе катартна тёслёхрен хаш срокра мён чухлё укса пустарассине эсир шутласа каларма пулгартатяр.

- Тёслёхрен, ыяла е хёре коммерциллё лайах вёрену учрежденийёне вёрентме...

- Сапла, хальхи вяхатра обществяна кирлё профессие вёренес тесен укса-тенкё сахалах кирлё мар. Анчах та снннан ку пёртен-пёр ыйтывё мар вёт-ха! Чылайашё канма кайма ёмётлессё, каматар пысак пахалахля сншлех кирлё. "Тасфир" санаториё курорт сншленне те, чикё леш енчи палля специалистсем патёнке консультация иртме те, кирлё пулсан операци те йёркелеме пулгартать. Пурге пирён клиентан камалёнчен килет. Тата сакна

взносем илмессё, сак таваксем, тавар сутнин (е услугасен) каллапашён пёр проценчё хайхакляха кёрессё, сапла майпа предприятисемшён сннсемшён тарашни усалля.

- Адлер Ибрагимович, страховани компанийё инвестици компаниё савраня пек туйанат.

- Атьяр-ха, укса пустармалли страховани банк взносёсенчен мёнпе уйралса танине тишкерер.

Тёп уйрамляха договорта палартня. Унта пёрремёш пунктсенчех договорта палартня сумма страхланак страховани событийё сншсенех илмелли правона снрёлпелтнё. Пирён тёслёх патне таварнаха, 40 сулхи арсын страховани договорё туня, взносем тулеме тытаня (6 уйах, 1 сул), кёскен каласан, договор срокё тухман-ха, анчах та страховани инкёкё пуля (тёслёхрен, страхланя снн вилнё). Ун пек чухне страховани суммине пётёмпех, ку хутёнке 1000 тенкё, халалласа хаварня сннпа парассё. Банк вара сак вяхат телне пустараня уксана сёс парать. Укса пустармалли страховани договорне тусан эсир хавара шапари тёрлё инкёксен-

вани договорне те таватяр-и? Анлантарса парайяр-и?

Сапла, ача суралсан тата 70 сншччен ёмёрлех страхованийён договорне таватяр, снн мён чухлё самрайкрах, страховани взносё те сахаларах. Сапла, страховани сумми 1000 тенкё пулсан 1 сулхи ачашан 17 тенкё те 70 пус тулемелле, 40 сулхи арсыннан 140 тенкё те 30 пус, 60 сулхин - 363 тенкё те 70 пус, 40 сулхи херарам 68 тенкё те 40 пус тулет, 60 сулхи - 242 тенкё те 10 пус. Страховани инкёкё пулсан страхланакан страховани суммине пётёмпех илет. Ёмёрлех страховани договорне 500 тенкёрен пулса 30 пин тенке сншчччен тума пулат.

Пирён фирма Раёсейри патшалыхан пёртен-пёр страховани компанийё, саванпа та чи шанчакли шутланать. Эфир граждансене вёсен пурнасене, пурляхне, вильях-чёрлехне, транспортне, сурт-йёрне тата ытгине страхлас телёшпе услугасем паратпяр, сакна валли пирён страхованийён тёрлё йёркисем пур. Килёр, эсир уншан укёнмёр.

Д.ТЯМАЕВА  
каласна.

## Ачасен суллахи канавё

### Рейд малалла пырать

Шкулсем сёмёнчи лагерсен ёсне тёрёслес телёшпе ёслекен ятарля комисси хайён рейдне малалла ирттерет. Юлашки кунсенче въл Селенкёшри, Кечяканляри, Тури Нурлатри, Анат Нурлатри тата Салтакёлёнчи шкулсем сёмёнчи ёсепе кану лагерёсем мёнле ёсленине паллашрё. Комисси вёсен ёсёпе камалля пулнине палартрё. Уйрамах Кечяканляри тата Тури Нурлатри шкулсем сёмёнчи лагерсен ёсне лайах йёркеленине палартса хаварчё.

Кечяканляри лагерь ёсё вара ытисемшён телёх пулса тарать. Кунта ытти условисемсёр пусне, музыка ертуси тата хореограф та ёслессё. Ачасен баян тата гитара пур. Лагерёте радиоха сат йёркелеме пултарня, унурля вёсем кашни эрнери ёс итогёсене пётёмлетессё.

Ачасем шыва кёрессё, тёрлё мероприятисене хутшана ссё, пахчара ёслессё. Кёскен каласан, хайсен вяхатне усалля та касак ирттерессё.

Комисси Тури Нурлатри шкул лагерёне пуля вяхатра ачасем шкул сёмёнчи опытля участокра хурляхан тата хамла сырли пуста-

ратчёс. Спорт залёнке тёрлё вайасем ирттерессё, шахмат класё усня. Сулла суремелли правиласене вёрентме уйрам кунсем палартня. Ачасен шыва кёме, канма та вяхат пур. Шкул садёнчи йёркелёх те телёнтёрет. "Столовыйри тасалахпа тирпелёх умывальник сёмёнче саканса таракан шапшуря алшяллинчен тытанать," - тессё комисси представителёсем.

Лагерёсенче апатлантарассине йёркелени сннчен калас пулсан, кунта хусалах ертусисемпе пёрчёлхе тупня, сакя лайах результатсем тума пулшашать. Рейд малалла пырать.

Нумаых пулмасть вярсапа ёс ветеранёсен район Советён президиумён канашлявё пулса иртрё, унта Асла Отечественнай вярса

## Лару-тарава шута илсе

хутшаннисене тата инвалидсене эмелсем йуё хакпа, рецептсемпе тулвёсёр парас ыйтава пахса тухрамяр.

Юлашки уйахсенче больница касси тата район бюджетчё финансламаннипе ку ёсре лару-тарау йыварланя. Районти больница касси районти тёп аптека 460 пин тенкё паряма кёне. Савна пула аптека вярса ветеранёсене эмелсем тулвёсёр рецептсемпе пама чарня.

Ку ыйтава район административён пуляхён сумё Ф.Н.Губайдуллин ертсе пынипе иртнё канашпура сурсе явняччё, унта медицина службисен, налук инспекцийён ертусисене чённёччё, канашпура Асла Отечественнай вярса хутшаннисене тулвёсёр эмелсемпе тивёстерес телёшпе конкретля ре-

шени йышаняччё. Ветерансен организацийёпе район администрациё сакя питё пашархантарчё, мёншён тесен вярса ве-

теранёсене рецептсемпе тулвёсёр эмелсем пананни пёрремёш хут пуля, республикан ытти районёсенче тата Раёсейян обласёсенче кун пекки йалана кёне ёнтё.

Районти аптека чирлисен 35 категорине тулвёсёр рецептсемпе 100 пин ытла тенкёлёх эмелсем парать. Сак йывар самантра та въл онкологи чирёпе чирлисене тата диабетпа тертленекенсене эмелсем пама чаранман. Ку питё тёрёс решени. Медицина учреждёнйёсен, район бюджетчён финанс лару-таравне шута илсе районти ветерансен те ку ыйтава анланмалла, чи кирлё эмелсем кяна сыртарма тарашмалла.

И.ГИЛЯЗЕВ, вярсапа ёс ветеранёсен районти Советён председателё.

## Пени каллапашё чакня

Раёсей Федерацийён патшалых налукслужбин решенине тёпе хурса, пенисем тулес телёшпе юридически сннсен парамне сёнёрен расчёт тумалли йёркене сёне системяпа ирттерессё.

Сак вяхатчен пени параман 0,3 проценчё шутланя. Халь въл банкпа палартня ставкаран килет тата аяна рефинансировани ставки тессё. Халь районти налук инспекцийён сотрудникёсем апрелён 1-мёшёнчен пулса парамсене сёнёлле расчёт тавассипе пысак ёс пурнасла ссё.

Малтан шутланя тарых, апрелён 1-мёшё телне район бюджетне пенисем тулес телёшпе парам (бюджета кёмен фондсенче пение кивё системяпа шутлассё) 670 пин тенкё шутланя пулсан, сёнёрен расчёт туня хысёан сумма чылай чакня - 340 пин тенкё. Ку юридически сннсемшён ыра сёнёлёх пек туйанать, анчах пёрре пахма кяна, банк хайён ставкисене таташах улаштарать, саванпа та ставка пысакрах пулсан, пени те пысак.



Июлән 4-мөшәнче Хумаелнчи культура суртёнге уяври пекхөчө.

маллаччө, шапла майпа вайна хутшанакансен асра тытаслахне

ма пёлмеллеччө, сәнара кёмеллеччө тата ыгтти те. Сирёклёсем, тәпрен

ни синчен каларёс: "Игенче" команда, хумаелсем сёртерчөс.

# Юлашки пулмасса шанатпәр

Сав кун кунта Хумаел, Сирёклё тата Бикулово командисем пулмаллаччө, шел, виссөмөшөсем вайна хутшанаймарёс.

КВН уйрам пилёк конкурсан тачө. Малтан командасем пёрпёринге паллашрөс. Икё команда та хайсем тавсарулла пулнине катартрөс, сакна уйрамак ял ыйтәвсене сүтаткан шүглө номерсем, такмаксем сирёплетрөс, вөсен аллинче ахаль аш арманё те камерәйна саврайнчө. Төпөр конкурса яшсемпе хөрсем пёр-пёрне анекдотсем каласа па-

төрөслерөс. Сакә, малтан ача вайни пек сөс туйәннәскер, сәмәлах пулмарё.

Капитансен конкурсө те тавсарулла та йсла пулма хистерө, вөсен ялта чи анлә сарәлнә профессисем синчен каласа памаллаччө: агроном, ферма завөдующийё, ветеринари врачө.

Конкурса чи кәсәкки киле панә ёс пулчө пулө. Кунта командасем хайсен мөнпур пултарулахне катартрөс, хәвна сцена синче тыт-

илсен, коллективлә хуталәх пурнәснө катартрөс, хумаелсен сценарине Некрасовән "Кама Русре пурәнма лайәх?" - поэмипе йөркеленчөчө.

Юлашки конкурса вайә - пантомимаччө. Хут сине сьринне КВН-щиксен сәмахсәр, питкуспа, алапа кәна катартмаллаччө. Сакәнна вайә вөслөнчө те жюрине сәмах пачөс. Пәлханса, пәшәрханса кәтнө минутсем ситрөс. Акә тинөх сёртерүсө кам пул-

сак кәсәк самантсене тахсанччен асра тытәпәр. Ялсөнче халь уявсем сахалланчөс, савәнпа та эфир сакән пек вайәсене чәтәмсәррән кәтөтпөр, уйрамак сәмрәксем, унта вөсем хайсене катартма тата ыгтисене курма пултарасчө. Сав вәхәтрах сакән пек мөропрятисем ял сьннисен кәмәлөсене, ёслөс туйәмсөне сөклөсчө.

КВН вөслөнчө. Анчах та эфир сак кәсәк самантсене тахсанччен асра тытәпәр. Ялсөнче халь уявсем сахалланчөс, савәнпа та эфир сакән пек вайәсене чәтәмсәррән кәтөтпөр, уйрамак сәмрәксем, унта вөсем хайсене катартма тата ыгтисене курма пултарасчө. Сав вәхәтрах сакән пек мөропрятисем ял сьннисен кәмәлөсене, ёслөс туйәмсөне сөклөсчө.

Р.САЛАХОВА.  
Хумаел ялө.

## Чун-чөререн тав тәватпәр

Эфир йывәр чирлөсен гүрөх тухтәр патне васкатпәр. Акә пирөн анне 77 сүлхи Хадича Мингалимовна Аюпова сасартәк чирлөсө үксен те эфир райони төп больницән куш уйрамән завөдующийөнчен М.Г.Галеевран пулашу ыйтәрмәр. Вәл пирөн аннене операци гурө, халь пирөн анне йна тав туса пөтереймест. Анне сәплах уйрамри медсестрасемпе санитаркәсене чун-чөререн тав тәват, Питгөмөрельдөнчи Миннегайн Валиевана ыра кәна сунать. Эфир те вөсене пурне те пурнәсра йнәсу сунатпәр.

Р.АЮПОВА.  
Аксу районө.

## \* Уяв юррисем

### Пире урса ан кәттөр

- Кәлтәр-кәлтәр урапа, Аста каян урапа?  
- Ут валли утә сүлма.  
Сүрен кәсрен тихине Ыраш уләмө те юрө-ха.

Хура ёнен пәрушне Хыт-хура та юрө-ха  
Ларма килен хөрсене Урса каччә та юрө-ха.

- Урсана качча кайиччен Арман чүлө сөклөттөм.  
Арман чүлө сөкличчен Тулә пәтавкки сөклөттөм.

Тулә пәтавкки сөкличчен Сар сү чөресси сөклөттөм.  
Ирөлтөр, ирөлтөр, ан пөттөр, Пире урса ан кәттөр.

Пухса йөркеленчө Е.ИЛОШКИНА.

## АКБ "СБС-АГРО" Татарский региональный филиал дополнительный офис 7448

принимает вклады от населения

Рублевые вклады частных лиц (% годовых)

Вклад до востребования	4,0%
Пенсионный вклад до востребования	16,0%
С фиксированной процентной ставкой	15 дней 30,0%
	1 мес+1 день 31,0%
	2 мес+1 день 32,0%
	3 мес+1 день 33,0%
	Капитал не менее 25000р 34,0%
	V.I.P/ не менее 100000р 37,0%
Ставка досрочного отзыва	2,0%

## ВКЛАДЫ ЧАСТНЫХ ЛИЦ В ДОЛЛАРАХ США (% ГОДОВЫХ)

Вклад до востребования	3,5%
С фиксированной процентной ставкой	1 мес+1 день 12,0%
	2 мес+1 день 12,5%
	3 мес+1 день 13,0%
	Капитал не менее 5000\$ 13,5%
Ставка досрочного отзыва	1,8%

## ИЗГОТАВЛИВАЕМ И ПРИНИМАЕМ К ОБСЛУЖИВАНИЮ ПЛАСТИКОВЫЕ КАРТОЧКИ.

ГЕНЕРАЛЬНАЯ ЛИЦЕНЗИЯ ЦБ РФ №61 ОТ 27.01.97 Г.

ЖДЕМ ВАС ПО АДРЕСУ: ул.Советская,113, тел. для справок: 2-22-71, 2-22-20, 2-22-46.

## Капәртмәлли материалсем тата сантехника сүтакан "Интерьер Плюс" магазин хыпарөсем

Эсир юсав ёсө пусласшән-и? Сирө сантехника, шпалер, линолеум кирлө-и? Самар ө Хусан хулине кайма инсө тата хакла ларат вөт-ха. Ятарласа Сирө валли тата пирөн патра сөс Эсир хәвәра кирлине тупатпәр. Вәтам хакпа пирөн патра сүту-илүре 120 төрлө шпалер, 10 төрлө линолеум тата ыгтисем! Ку Сирөншөн пите мөллө.

Пысәк тивөе киле тәлөвсөрөх лөсө паратпәр.

Эсир пирөн патра хәвәр кәмәллакан тавара тупаймарәр пулсан ан кулянар, пирөн таварсен ятарлә илемлетнө төрлө төслө катологө пур. Суйласа илөр те заказ парәр. Сирөн заказәра эрне хушинче пурнәсәлтпәр.

Пирөн тавара тупанакансем кәмәллә пулсан эфир те кәмәллә!

"Интерьер Плюс" магазин. Адрес: Школьная урамө, 8, иккөмөш хут. Лицензи Б-97 288649 номерлө.

## Пёлтерүсем

"Нурлатгаз" ЭПУ комбинациллө, вөри шыв парса тәракан газ кәмаки сүтат, хакө 2100 тенкө. Адрес: Гимәтдинов урамө, 158.

1998 сүлхи июлән 25-мөшәнче Нурлат хулинци 2-мөш номерлө шкултан 1993 сүлта 11"Б" класран вөренсө тухнисен тәлпуләвө пулат. Ыйтса пөлмелли телефонсем: 5-22-06 (Лейсан), 2-11-48 (Наташа).

Сөмө хваттер тара илет. Телефон: 5-23-85.

Күмөллө тата мөтоблөкән прицөпө "ИЖ-Планета" мөтоцикл сүтәнать. Телефон: 5-36-50.

Хула варринчи икө пүлөмлө хваттер сүтәнать. Телефон: 2-17-57.

Кивө Чалләри газпа хутса йшәтмәлли сүрт сүтәнать. Нина Артамоноваран ййтса пөлмелле.

1979 сүлта туса кәларнә ГАЗ-53 сүтәнать, хакө пирки каласса тәйлма пулат. Телефон: 5-22-60.

## Пёлтерүсем

Хула варринчи сүрта икө пёр пүлөмлө хваттерсемпе ө пёр пүлөмлө хваттерпе (хушса түлөсө) уләштаратпәр. Адрес: Мичурин урамө, 2.

Усә курнә стенка сүтатпәр. Телефонсем: 5-12-69, 5-33-97.

Апат-сүмөс комбиначө хысөнчө сөр улми акнә 6 сотка учасок сүтәнать.

Хәнтәрча юханшывө хөрринчө укса өнчөкө, Владимир Александрович Афанасьев ячөпө панә паспорт, водитель удостоверенийө, тех. паспорт тата ыгтти документсене тупакана Кушкә ялне, 60 лет Октябрия урамөнчи 42-мөш номерлө сүрта пырса пама ытатпәр. Телефонсем (код) 8-846-50, 2-12-56, 2-28-34. (Парне 1 пин тенкө).

Сахәр заводөнчи икө пүлөмлө хваттере пёр пүлөмлө (хушса түлөсө) уләштаратпәр ө сүтатпәр. Адрес: Заводская урамө, 15-9, посредник урә.

1998 сүлта туса кәларнә, 4000 километр сүрөнө, "чир" төслө ВАЗ-21093 сүтәнать. 5-21-70 номерпе 17 сөхөт хысәйн шәнкәравласа пөлмелле.

Пёр пүлөмлө хваттере тара паратпәр. Телефон: 5-25-85.

Хула варринчи пёр пүлөмлө хваттер сүтәнать. Адрес: Школьная урамө, 11-26.

1997 сүлта туса кәларнә, 13 пин километр сүрөнө ВАЗ-21091 а/м двигателө сүтәнать, хаклә мар. Телефон: 3-83-81.

Афган поселокөнчө кирпөчрөн тунә 10х12 метрлә сөнө сүрт сүтәнать. Веранда пур (шалти ёсөсө туса пөтермен), учасока карта тытнә, хаклә мар. Телефон: 2-18-21.

Куйбышев урамөнчи 43-мөш сүртри, 29,4 тәваткал метрлә приватизациленө 3-мөш номерлө хваттер сүтәнать.

Хула варринчи 3 пүлөмлө приватизациленө хваттере 2 тата 1 пүлөмлө хваттерсемпе васкавлә уләштаратпәр. Адрес: Школьная урамө, 13-17, 17 сөхөт хысәйн ыйтса пөлмелле.

Хула йшө 1,3,5м. тимөр, гараж хәпхисем, металтан тунә 7х4 кәләпшәлә гараж сүтатпәр. Адрес: Димитров урамө, 7. Телефон: 5-41-64.

"Тойота-Карина" автомашина сүтатпәр. Төрлө вариантсем пулма пултарасчө. Адрес: Нефтяниксен урамө, 9-16.

Автовокзала хирөс сүртпа пёр пүлөмлө хваттер сүтәнать. Адрес: Пушкин урамө, 45-8.

Больница патөнчи гараж сүтәнать. Телефон: 5-21-94.

76 мм. диаметрлә цинкланә пәрәхсем, сәплах 50х50 кәләпшәлә кәтөссөм сүтатпәр. Телефон: 5-37-91.

Пөчөк Хәмәшләра сүрт сүтәнать. Гимәтдинов урамөнчи 74-мөш сүртри 2-мөш хваттерте ыйтса пөлмелле.

Кәрмәш микрорайонөнчи 3 пүлөмлө хваттере пёр пүлөмлө хваттерпе (хушса түлөсө) уләштаратпәр (иккөмөш, виссөмөш хутсөнчө пулсан лайәх пулмәл), сахәр завөчөпө чузун сүл поселокөсенчи хваттерсөне сөймелле мар. 5-16-42 номерпе 18 сөхөт хысәйн шәнкәравласа пөлмелле.

9х9 метрлә пура, хыр пөренсөм 40 итук (пөрлөхи хакө - 12 пин тенкө), 50 см. никөс блокөсем 60 итук (1 итукө 200 тенкө) сүтатпәр. Шашин урамөнчи 27-мөш номерлө сүртри 13-мөш хваттерте Гарифуллинран ыйтса пөлмелле.

Төп редактор Р.Ф.ЗАМАЛЮЕВ.

Редактор Т.И.БУРАЙКИНА.

Хәсәта Тутар Республикин Информацине пичет министрствинчө шүта илнө.

Регистрациленө номерө 34.